

Til: Instituttstyret
Fra: Instituttleder

Sakstype: V-sak
Møtesaksnr.: V-sak 28
Møtenr.
Møtedato: 5.12.2018
Notatdato: 28.11.2018
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Katrine Randin

Budsjett 2019

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok 19. juni en foreløpig tildeling til HF på 643 millioner kroner for 2019. Dette er en økning på ca. 8 millioner (ca. 1,3 %) sammenlignet med 2018. Bakgrunnen for den svake utviklingen er primært regjeringens tiltak for avbyråkratisering og effektivisering (ca. 5,3 millioner) som fordeles ned på fakultetene og at universitetsstyret har vedtatt flere prioriteringer, særlig rehabilitering av bygg, som gjør at tildelingen til fakultetet reduseres ytterligere (3,6 millioner).¹

Fakultetet har fra og med budsjettåret 2019 lagt om sin finansieringsmodell i tråd med endringene i departementets og UiOs finansieringsmodell. Endringen består hovedsakelig av at tildelingen til instituttene fra og med 2019 også avhenger av gjennomføringen på studieprogrammene og eksterne midler til bidrags- og oppdragsprosjekter (BOA).²

Instituttstyret har blant sine myndighetsområder å vedta årsbudsjett og langtidsplaner. Langtidsprognosen vedtas ikke, men instituttet er forpliktet til å styre mot balanse i langtidsperioden, da det er hovedprinsippet for økonomistyring ved UiO.

Tildeling fra fakultetet og øvrige inntekter

Fakultetsstyret har vedtatt å tildele instituttet 52,098 millioner før fordeling av rekrutteringsstillinger. Dette er en økning på ca. 340 000 kroner (0,7 %) sammenlignet med 2018. Legger vi til prognosen for rekrutteringsstillinger finansiert av fakultetet, er tildelingen på 62,645 millioner, som er en reduksjon på ca. 829 000 kr (-1,3%).

I tillegg til tildelingen fra fakultetet, har instituttet inntekter i form av nettobidrag (frikjøpsmidler og overhead) fra de eksternt finansierte prosjektene. Inntektene fra disse er i budsjettet beregnet til ca. 4,4 millioner i 2019, som er ca. 1,3 millioner lavere enn i 2018. Til grunn for dette ligger eksisterende prosjekter og en forventning om tildeling av et nytt forskerprosjekt fra NFR.

Den 27. november ble instituttet informert om at det er tildelt et ERC Consolidator Grant, som vi få stor

---

¹ Universitetsstyrets fordeling: <https://www.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2018/06-19/protokoll>

² HF's fordelingsmodell: <https://www.hf.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2018/fordelingsmodell/index.html>

innvirkning på instituttets budsjett i form av økte resultatmidler, nettobidrag og toppfinansiering fra UiO. Det må derfor forventes endringer i inntektssiden etter at styret har vedtatt budsjettet for 2019.

Budsjett 2019

Forslagene til budsjettposter for 2019 baserer seg på en videreføring av tidligere praksis med noen justeringer i tråd med regnskapstall, vedtatte planer og innspill fra instituttstyret og den utvidede ledergruppen. Det helhetlige budsjettet finnes vedlagt med benevnningen «artsbudsjett». Dette inneholder tiltakene under, som også finnes i vedlagte tiltaksoversikt. I tillegg kommer lønnskostnader, øremerkede midler og diverse tiltak av mer teknisk art.

Lønnskostnader

Fast vitenskapelig ansatte – Alle ansatte og stillingene som er planlagt besatt i 2019 ligger inne i årsbudsjettet i tråd med stillingsplanen.

Rekrutteringsstillinger – Instituttstyret har gått inn for en ordning hvor nyansatte får en stipendiatstilling. Dette betyr at det i budsjettet for 2019 ligger inne fem nye ph.d.-stillinger finansiert av instituttet. To tilknyttet ansatte som allerede har startet og tre tilknyttet de som er ventet tilsatt i 2019. Stillingen tilknyttet HEI vil få en stipendiat finansiert av Faglige prioriteringer III.

Administrasjon – Alle ansatte ligger inne i årsbudsjettet.

Utdanning

- Det settes av ca. 500 000 kr til timelærere ved vikariatbehov.
- Det settes av ca. 850 000 kr til utgifter knyttet til eksterne sensorer og diverse utgifter knyttet til eksamen.
- Det settes av ca. 200 000 kr til feltkurs i arkeologi. I tillegg er det lagt inn midler til det utvidede feltkurset i budsjettet til faglige prioriteringer, HEI.
- Det settes av 50 000 kr til innkjøp av pensumlitteratur og utgifter til kompendieproduksjon.
- Det settes av 200 000 kr til drift og vedlikehold av laboratoriet i Frederiks gate 3. Annet hvert år settes beløpet til 200 000 og 300 000 kr, i tråd med endringene i behovet.
- Det settes av 300 000 kr til tiltak for å redusere frafallet og øke gjennomføringen på instituttets studieprogrammer.
- Det settes av ca. 300 000 kr til programaktiviteter (arkeologi 60 000 kr, konservering 15 000 kr, historie 215 000 kr, MITRA 9000 kr). Midlene disponeres av programrådene, og skal dekke utgifter i forbindelse med semesterstart og diverse avslutninger, lærerinitierte aktiviteter og ekskursionsjoner. Midlene er fordelt ut fra studenttall.
- Det settes av ca. 135 000 kr totalt til studentaktiviteter (arkeologi 27 000 kr, konservering 7 000 kr, historie 100 000 kr). Midlene tildeles fagutvalgene ut fra studenttall.
- Det settes av ca. 150 000 kr til midler masterstudenter kan søke om for å dekke utgifter i forbindelse med gjennomføring av masteroppgaven (arkeologi 28 000 kr, konservering 13 000 kr, historie 94 000 kr, MITRA 15 000 kr). Typiske formål er støtte til arkivreiser eller andre reiser som er avgjørende for at

masteroppgaven skal kunne gjennomføres, og utgifter til analyser ved laboratorier. Midlene er fordelt ut fra studenttall.

Forskning

- Hver faggruppe disponerer 10 000 kr per ansatte i minst 50 % stilling som deltar i gruppen.
- Alle fast vitenskapelige ansatte disponerer 15 000 kr i driftsmidler per år. Nyansatte får 20 000 kr i ekstra driftsmidler de to første årene de er ansatt. De som har ledet ph.d.-kandidater frem til disputas foregående år får ytterligere driftsmidler.³
- De som har publisert en monografi, en tidsskriftartikkel på nivå 2 eller minst tre andre vitenskapelige artikler de siste tre år (2013, 2014 og 2015) tildeles 20 000 kr i småforskningsmidler.
- Det settes av 700 000 kr til instituttets åpne forskningspott.
- Det settes av 200 000 kr til å støtte SFF- og SFU-søknader.

Forskerutdanning

- Det settes av 60 000 kr til ph.d.-utdanningen.
- Det settes av ca. 290 000 kr til midtveisevalueringer og diverse utgifter i forbindelse med bedømmelse og disputas.

Ta kunnskap i bruk

- Det settes av 250 000 kr. til utvikling, markedsføring og drift av norgeshistorie.no.
- Det settes av 100 000 kr til diverse tiltak knyttet til formidling og profilering.

En helhetlig personalpolitikk

- Det settes av ca. 250 000 kr til utgifter i forbindelse med bedømmelse av søkere til vitenskapelige stillinger og opprykk.
- Det settes av 250 000 kr til instituttkonferanse og andre fellesseminarer.
- Det settes av 90 000 kr til velferdstiltak for ansatte.
- Det settes av 80 000 kr til kompetanseutvikling av ansatte.
- Det settes av 70 000 kr til ulike tilretteleggingstiltak.

---

³ I tråd med fakultetets differensierte tildeling av disputasmidler til instituttet, får de som har veiledet kandidater som kvalifiserer til ett års gjennomføringsstipend 20 000 kr. De som har veiledet kandidater som har levert senere, får 12 000 kr.

- Det settes av 50 000 kr til likestillingstiltak.
- Det settes av 750 000 kr til diverse driftsutgifter. Dette inkluderer nye stoler til lesesal og pc-stue i Blindernveien 11.
- Det settes av 250 000 kr til innkjøp av diverse IT-utstyr.

Resultat 2019

Om lag 90 % av instituttets kostnader er lønnskostnader. Dette betyr at lønnsjusteringer får store konsekvenser for instituttets kostnader. Det var et forholdsvis stort lønnsoppgjør i 2018 som gjør at lønnskostnadene øker. Dette parallelt med den svake utviklingen i tildelingen fra fakultetet, betyr at instituttet i 2019 har om lag 1,67 millioner mer i lønnskostnader enn inntekter fra bevilgninger. Totalt er kostnadene i 2019 ca. 4,59 millioner høyere enn de totale inntektene. Dette merforbruket dekkes inn av mindreforbruk fra tidligere år. Det akkumulerte resultatet for 2019 er estimert til et mindreforbruk på ca. 7,57 millioner.

Langtidsprognose 2019-2023

Instituttledelsen fikk et oppdatert langtidsbudsjett oversendt først i siste halvdel av november. Forrige langtidsbudsjett ble oversendt i forbindelse med første tertial og viste et akkumulert merforbruk i 2022 på ca. 3,2 millioner. Langtidsprognosen instituttledelsen fikk i november viste et akkumulert merforbruk ved utgangen av 2023 på ca. 25,4 millioner.

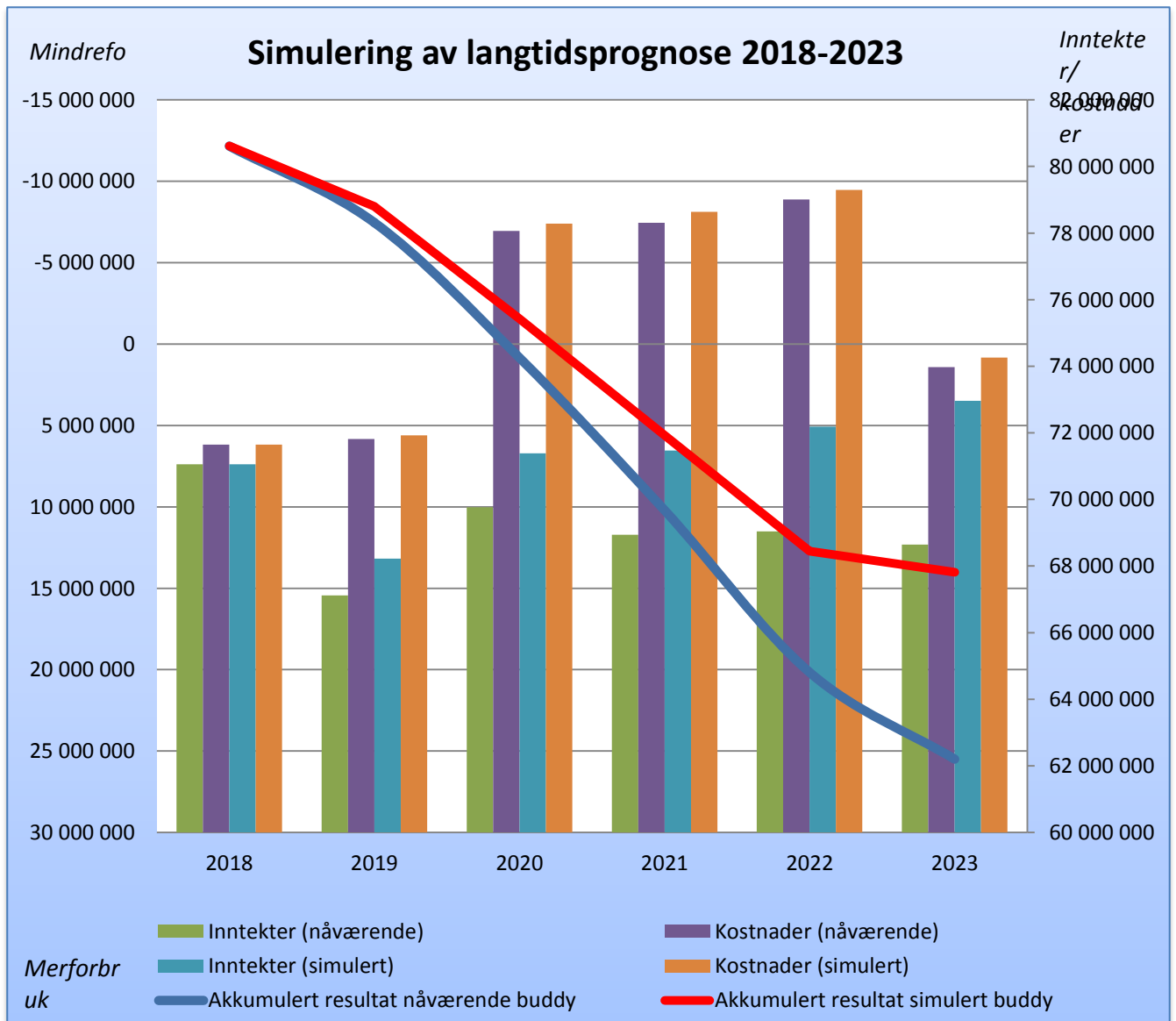
Det er kun gjort mindre endringer i prognosen fra instituttets side og vi har foreløpig ikke mottatt noen offisiell forklaring på den nye langtidsprognosen fra fakultetet. Ut fra det materialet instituttet har tilgang til, ser det ut til at det økte merforbruket primært knytter seg til økte personalkostnader som følge av høyere lønn som ikke kompenseres med høyere tildelinger fra fakultetet. Instituttledelsen har på bakgrunn av dette i styringsdialogen med fakultetet tatt opp behovet for å se på hvordan fakultetets fordelingsmodell fordeler kutt i bevilgningene og om budsjett- og prognoseverktøyet i tilstrekkelig grad tar høyde for lønnsutvikling og ventede kutt i bevilgningene.

Tildelingen instituttet får fra fakultetet baserer seg på snittet for resultatene fra de tre foregående årene (2015-2017). I langtidsprognosen legger instituttet inn måltall for den videre perioden (2018-2021) som da blir grunnlaget for estimatene for fremtidige fordelinger (se vedlagt oversikt over måltall). Den viktigste inntektskilden for IAKH er studiepoengsproduksjonen. Instituttet har også en viktig inntektskilde i eksternt finansierte prosjekter. Instituttet har lagt til grunn en forholdsvis nøktern og jevn utvikling i måltallene (se vedlegg), som blant annet innebærer en forventning om tilslag på ett NFR-prosjekt i året og ingen større EU-prosjekter. Med tildelingen av et ERC Consolidator Grant til instituttet endrer resultatmidlene seg forholdsvis mye, da EU-midler per i dag gir en uttelling på 0,78 kroner per krone fra EU. I tillegg vil instituttet få en toppfinansiering fra UiO på 600 000 kr i året i fem år.

Langtidsprognosen som følger sammen med budsjettet for 2019 er ikke oppdatert med tildelingen fra ERC. De foreløpige beregningene viser at tildelingen vil tilføre instituttet inntekter på om lag 20 millioner i perioden 2019 til 2028. Siden mesteparten av disse inntektene er resultatmidler som regnes ut på bakgrunn av tidligere år, vil hoveddelen av inntektene komme mot slutten av langtidsprognosen og strekke seg inn i senere perioder.

Simulering av langtidsprognose med ERC Consolidator Grant

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inntekter	-65 424 637	-63 356 007	-66 779 427	-66 950 406	-67 878 406	-68 381 046
Personalkostnader	63 769 588	64 537 885	71 160 649	72 064 712	72 648 473	68 533 314
Driftskostnader	7 876 310	7 385 270	7 124 608	6 570 262	6 647 874	5 731 118
Nettobidrag fra EFP	-5 630 669	-4 869 031	-4 607 147	-4 516 648	-4 305 196	-4 582 252
Driftsresultat(isolert resultat)	590 593	3 698 117	6 898 682	7 167 919	7 112 745	1 301 134
Overført fra i fjor	-12 751 332	-12 160 739	-8 462 622	-1 563 940	5 603 980	12 716 725
Akkumulert resultat	-12 160 739	-8 462 622	-1 563 940	5 603 980	12 716 725	14 017 858

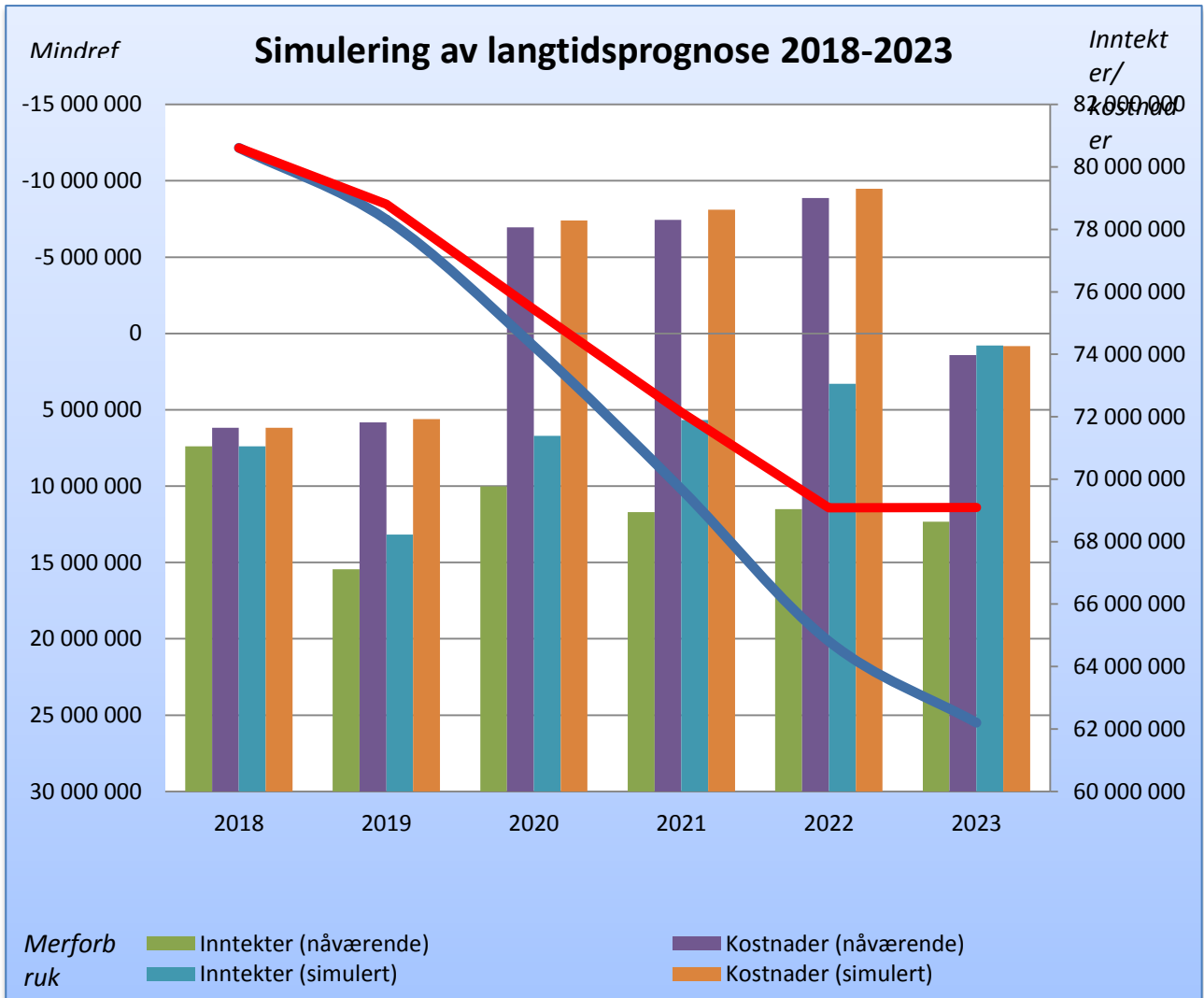
«Buddy» referer til budsjett- og prognoseverktøyet, som heter «buddy».

Simulering av langtidsprognose med ERC Consolidator Grant og en økning i studiepoengsproduksjonen på 15 %

Dersom instituttet i tillegg til ERC-tildelingen skulle klare å øke studiepoengsproduksjonen med 15 % fra og med 2019, vil det kunne gi en økning i resultatinntektene i langtidsprognosen på ca. 4,3 millioner. Dette er en omtrentlig simulering som blant annet ikke tar med effekten endringen får på fordeling av studieplassmidlene.

Det er ikke gjort simuleringer på hva en økning i gjennomføring på studieprogrammene vil få, da det foreløpig ikke er utviklet verktøy for å gjøre dette.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inntekter	-65 424 637	-63 356 007	-66 779 427	-67 381 232	-68 748 802	-69 697 075
Personalkostnader	63 769 588	64 537 885	71 160 649	72 064 712	72 648 473	68 533 314
Driftskostnader	7 876 310	7 385 270	7 124 608	6 570 262	6 647 874	5 731 118
Nettobidrag fra EFP	-5 630 669	-4 869 031	-4 607 147	-4 516 648	-4 305 196	-4 582 252
Driftsresultat(isolert resultat)	590 593	3 698 117	6 898 682	6 737 094	6 242 349	-14 895
Overført fra i fjor	-12 751 332	-12 160 739	-8 462 622	-1 563 940	5 173 154	11 415 503
Akkumulert resultat	-12 160 739	-8 462 622	-1 563 940	5 173 154	11 415 503	11 400 608

Forslag til prioriteringer

Selv om tildelingen fra ERC totalt ser ut til å være stor nok til at instituttet kan komme i balanse i langtidsperioden, gjør den ikke det i inneværende femårsperiode siden resultatmidlene kommer inn først mot slutten av perioden. Instituttledelsen vil argumentere for at instituttet likevel kan opprettholde sin planlagte aktivitet i og med at høyere inntekter i langtidsperioden er kjent og at simuleringen med ERC-prosjektet viser at det først er i 2022 og 2023 at instituttets økonomi er ute av balanse.

Dersom det til tross for dette må kuttes i aktivitetene, anbefales følgende prioritering:

Egenfinansierte rekrutteringsstillinger reduseres ved å kutte de som er planlagt utlyst om lengst tid først.

Fast vitenskapelige stillinger i stillingsplanen som ikke er lyst ut, skyves lenger ut i perioden.

Forslag til vedtak:

Instituttstyret godkjenner det fremlagte forslaget til Årsbudsjett for 2019.

Vedlegg:

- Utkast til budsjett for 2019 og langtidsprognose (artsbudsjett)
- Utkast til utvalgte tiltak for 2019
- Tildeling fra fakultetet
- Oversikt over måltall